

Sõitmine

Nõuandeid sõitmiseks

Pedaalid

- Kontrollige, kas saate alati vabalt ja takistuseta gaasi-, piduri- ja siduripedaali lõpuni alla vajutada.
- Kontrollige, kas pedaalid liiguvad takistusteta tagasi oma algasendisse.
- Kontrollige, kas pörandamatid on sõidu ajaks kindlalt kohale kinnitatud ega takista pedaalide kasutamist >>> .

Kasutage ainult selliseid pörandamatte, mis pedaalide kasutamist takistama ei hakka ning mida saab libisemise vältimiseks kohale kinnitada. Sobivad pörandamatid saate osta margiesindusest või autotarvete kauplusest. Hoidikud pörandamattide kinnitamiseks on jalaruumi juba sisse ehitatud.

Kandke sobivaid jalanõusid

Kandke alati jalatseid, mis jalgu korralikult toetavad ning lasevad hästi pedaalde tunnetada.

TÄHELEPANU

- Kui pedaalidele ei saa takistamatult kasutada, võite sõitmisel väga ohtlikku olukorda sattuda.
- Ärge pange ega paigaldage auto originaalmattide peale mingeid täiendavaid pörandamatte või -katteid. See vähendaks ruumi pedaalide all ja takistaks nende vajutamist. Selle tagajärjel võib juhtuda liiklusõnnetus.
- Ärge pange kunagi mingeid esemeid juhi jalaruumi. Sellised esemed võivad sattuda pedaalide alla ja takistada pedaalide vajutamist.

Optimaalseima käigu valimine

Sõltuvalt auto varustusest näidatakse näidiku-ploki ekraanil soovitusi, milline käik tuleks valida, et sõit oleks võimalikult säästlik.

Automaatkäigukastiga mudelites näidatakse seda ainult juhul, kui käigukast on Tiptronic-režiimil >>> lk 131.

Kui optimaalne käik on juba sees, siis soovitusi ei ilmu. Sel juhul näidatakse kasutatavat käiku.

Näit ekraanil	Tähendus
3	Optimaalne käik
4 ► 5	Käik on soovitatav vahetada kõrgemaks.
2 ► 1	Käik on soovitatav vahetada madalamaks.

Kübemefiltri “puhastamist” puudutav teave

Kui väljalaskesüsteem teeb kindlaks, et kübemefilter hakkab lähiajal ummistuma, soovitatav süsteemi isepuhastusfunktsioon valida puhastustsükli läbiviimiseks optimaalseima käigu >>> lk 278.

TÄHELEPANU

Käiguvahetuse soovitus on kõigest üks abifunktsioon ning see ei asenda mingil juhul juhi tähelepanelikkust auto juhtimisel.

- Sõiduoludele vastava õige käigu valimise eest vastutab alati ainult autojuht.

Keskkonda puudutav märkus

Optimaalseima käiguga sõitmine aitab säästa kütust.

Märkus

Soovitatud käigu näit kustub, kui automaatkäigukasti Tiptronic-režiimi kasutamine lõpetatakse.

Säästlik ja keskkonnasõbralik sõitmine

Auto kütusekulu, keskkonnamõju ning mootori, pidurite ja rehvide kulumine sõltuvad tugevalt juhi sõidustiliist. Säästliku sõidustiliiga saab kütusekulu vähendada 10–15%. Järgnevas osas on antud mõned nõuanded, mis aitavad säästa nii keskkonda kui ka teie rahakotti.

Sõitke ettenägelikult

Kui mõtlete juba ette, milline tee teid ees ootab, peate vähem pidurdama ja seega ka vähem kiirendama. Kasutage võimalusel alati ära auto inertsiiga liikumist, lastes autol veereda, **käik sees**. Nii saate ära kasutada ka mootoriga pidurdamist, vähendades pidurite ja rehvide kulumist. Lisaks ei kuluta auto sel ajal üldse kütust ega tekita heitgaase.

Vahetage energia säästmiseks käiku

Tõhus meetod kütuse säästmiseks on vahetada käik *juba varakult* kõrgemaks.

Automaatkäigukast: kiirendage sujuvalt, vahjutades gaasipedaali aeglaselt, ning vältige sundkäiguvahetust madalamale käigule ("kick-down").

Vältige sõitmist suurtel kiirustel

Kui vähegi võimalik, vältige sõitmist auto tippkiirusega. Kiiruse kasvamisel suureneb märgatavalt ka kütusekulu, kahjulike heitgaaside hulk ja sõidumüra. Sõitmine mõõdukatel kiirustel aitab säästa kütust.

Vähendage mootori tööaega tühikäigul

Start-stopp-süsteemiga mudelites vähendatakse mootori tööaega tühikäigul automaatselt. Ilma start-stopp-süsteemita mudelites tasuks mootor välja lülitada, kui peatatakse näiteks raudteeülesõitude või pika punase tule tsükliga valgusfooride ees. Sõltuvalt mootori töomahust säästab töösooja mootori seiskamine vähemalt 5 sekundiks juba rohkem kütust, kui kulub mootori uueks käivitamiseks.

Kui mootorit soojendatakse tühikäigul, kulub selleks päris palju aega. Sellisel viisil mootorit soojendades on ka mehaaniline kulumine ja heitmekogus väga suured. Seepärast on kõige parem alustada sõitu kohe pärast mootori käivitamist. Vältige seejuures kõrgeid mootoripöördeid.

Regulaarne hooldus

Regulaarse hooldusega loote eeldused kütuse säästmiseks juba enne sõidu alustamist. Hästi hooldatud mootor **tarbib vähem kütust**, on töökindel ja tõstab auto müügiväärtust. Halvasti hooldatud mootor võib kulutada kuni 10% rohkem kütust kui heas korras mootor.

Vältige lühikesi sõite

Kütusekulu ja heitmete minimeerimiseks peavad mootor ja katalüüsmuundur saavutama oma optimaalse **töötemperatuuri**.

Külm mootor kulutab ebaproportsionaalselt palju kütust. Mootor soojeneb töötemperatuurini umbes neljakilomeetrise sõiduga ning alles siis langeb kütusekulu normaaltasemele.

Kontrollige rehvirõhku

Kui soovite kütust säästa, jälgige, et rehvid oleks alati õige rõhuni täidetud >>> lk 313. Juba poole baari võrra langenud rehvirõhk võib kütusekulu suurendada 5%. Suurema veeretakistuse tõttu suurendab liiga madal rehvirõhk ka rehvide kulumist ning halvendab auto juhitavust.

Ärge kasutage talverehve aastaringselt, sest need suurendavad auto kütusekulu kuni 10%.

Ärge hoidke autos ebavajalikku pagasit

Kuna iga **lisakilo** suurendab kütusekulu, tuleks aeg-ajalt üle kontrollida, et te ei veaks autos tarbetut pagasit.

Kuna katuseraam suurendab auto **õhutakistust**, tuleks see katuselt eemaldada kohe, kui seda enam ei vajata. Kiirustel 100–120 km/h hoiate sel moel kokku umbes 12% kütust.

Säästke elektrit

Mootor paneb tööle generaatori ning toodab sel moel elektrit. See tähendab, et suurenenud voolutarbimine suurendab ka kütusekulu! Seepärast lülitage kõik elektriseadmed pärast nende kasutamise lõpetamist kohe jälle välja. Eriti palju tarbib elektrit näiteks sellised seadmed nagu tagaklaasi soojendus, suurel kiirusel töötav ventilaator ning istmesoojendus.

 Märkus

- Kui teie autol on start-stopp-süsteem, pole soovitatav seda välja lülitada.
- Kui sõidate kiirusega üle 60 km/h, on soovitatav auto aknad sulgeda.
- Ärge hoidke oma jalga sõidu ajal siduripeedaalil, sest pidev surve võib kettad libisema panna. See kiirendab kulumist ja võib siduri kettaid kahjustada.
- Ärge hoidke autot ülesmäge kallakul paigal siduripedaali vajutades. Kasutage selleks pidureid. Nii väheneb ka kütusekulu ning välidite siduriketaste enneaegset kulumist.
- Kasutage kallakutest laskumisel mootoriga pidurdamist, valides vastavalt kaldele sobiva käigu. Auto kütusekulu on sel juhul "null" ning ühtlasi säästate ka pidureid.

Sõitmine pagasit täis autoga

Kui sõidate pagasit täis laaditud autoga, järgige parimate sõiduomaduste tagamiseks alltoodud nõuandeid:

- Paigutage kogu pagas turvaliselt oma kohale >>> lk 255.
- Kiirendage eriti ettevaatlikult ja sujuvalt.
- Vältige äkkpidurdamist ja järske manöövreid.
- Hakake pidurdama varem kui tavaliselt.
- Kui kasutate katuseraami, lugege läbi ka seda puudutat teave >>> lk 262.

 TÄHELEPANU

Lahtine ja liikuv pagas võib ohustada auto sõidustabiilsust, mõjuda halvasti auto sõiduohutusele, pikendada tugeva või avariipidurdamisel korral pidurdusteedkonda ning põhjustada tõsiseid õnnetusi ja kehavigastusi.

- Kinnitage pagas korralikult kohale, et see ei saaks liikuma hakata.
- Kinnitage rasked esemed kohale sobivate kinnitusrühmade või -nööridega.
- Veenduge, et tagaistme seljatoe mõlemad osad oleksid korralikult kohale fikseeritud.

Sõitmine lahtise tagaluugiga

Sõit lahtise tagaluugiga on väga ohtlik. Kui seda on siiski vaja teha, kinnitage kõik esemed ja lahtine tagaluuk liikumatult oma kohale, võttes kasutusele vajalikud abinõud.

Lahtise tagaluugiga sõites kasvab auto ohutuskaitus ja seeläbi ka kütusekulu. Seepärast on soovitatav lahtise tagaluugiga mitte sõita.

 TÄHELEPANU

Sõit lukustamata või lahtise tagaluugiga võib põhjustada tõsiseid kehavigastusi.

- Pange tagaluuk sõidu ajaks alati korralikult kinni.
- Paigutage kõik esemed ja pakid turvaliselt pagasiruumi ja kinnitage kohale. Vastasel juhul võivad lahtised esemed pagasiruumist välja kukkuda ning teile järgnevaid liiklejaid vigastada.
- Sõitke alati tähelepanelikult, ettevaatlikult ja ettenägelikult.
- Vältige pidurdamist ja äkilisi manöövreid, kuna lahtine tagaluuk võib kontrollimatult liikuda.
- Kui transpordite esemeid, mis ulatuvad pagasiruumist välja, tähistage need kaasliikujate hoiatamiseks ära nii, et need oleksid hästi märgatavad. Palun järgige ka asjakohaseid seadustega kehtestatud nõudeid.

- Ärge kasutage tagaluuki kunagi pagasiruumist väljaulatuvate esemete toetamiseks või kinnitamiseks.
- Kui teil on vaja sõita lahtise tagaluugiga, ent sellele on paigaldatud pagasi kandurisüsteem (nt jalgrattahoidja), eemaldage see koos pagasiga kindlasti auto küljest.

ⓘ ETTEVAATUST

Lahtine tagaluuk muudab auto kõrgust ja mõnel juhul ka auto pikkust.

ⓘ Märkus

Mõnes riigis võib sõitmine lahtise tagaluugiga olla keelatud. Palun järgige igas riigis seal kehtivaid seadusi ja muid õigusakte.

Sõitmine üleujutatud teedel

Järgige üleujutatud teedel sõites auto kahjustamise vältimiseks alltoodud juhtnööre:

- Veetase tohib ulatuda **maksimaalselt** kuni autokere alaservani.
- Sõitke jalakäija kõndimiskiirusega.
- Ärge vees kunagi peatuge, tagurdage ega mootorit seisake.
- Autod, mis lähenevad üleujutatud alal vastasuunast, võivad tekitada laineid, mille tulemusel veetase kerkib nii kõrgele, et teie auto ei suuda enam ohutult veest läbi sõita.

⚠ TÄHELEPANU

Kui olete sõitnud läbi üleujutatud alade, võib pidurdusvõime märjaks saanud piduriketaste ja -klotside tõttu halveneda >>> lk 140.

ⓘ Märkus

- Vees sõitmine võib erinevaid autoosi, sh mootorit, jõuülekande- ja elektrisüsteemi, tõsiselt kahjustada.
- Vältige sõitmist läbi soolase vee (korrosioonihoo) >>> lk 331.
- Alati, kui peate sügavast veest läbi sõitma, lülitage start-stop-süsteem kindlasti välja >>> lk 127.

Sissesõitmine

Palun järgige uue auto eri osade sissesõitmisel alltoodud juhiseid.

Mootori sissesõitmine

Uus mootor tuleb sisse sõita esimese 1500 kilomeetri jooksul. Esimeste töötundide ajal on mootorisisene hõõrdumine märksa suurem kui hiljem, kui kõik liikuvad osad on üksteise suhtes juba korralikult paika läinud.

Sellest, kuidas autoga esimese 1500 km jooksul sõidetakse, sõltub mootori edasine töö- võime ja suutlikkus. Ka seejärel tuleks autoga sõita mõõdukatel mootoripööretel (eriti siis, kui mootor on veel külm), et vähendada mootori

kulumist ning pikendada selle kasulikku tööiga. Ärge sõitke kunagi liiga madalatel mootoripööretel. Kui mootor töötab "ebaühtlaselt", vahetage kõik madalamaks. **Esimese 1000 km läbimisel:**

- Ärge sõitke täisgaasiga.
- Ärge laske mootori pööretel tõusta üle 2/3 suurimast töökiirusest.
- Ärge vedage autoga järelhaagist.

Järgmise 500 km jooksul (vahemikus 1000–1500 km) suurendage järk-järgult võimsust kuni täiskiiruse ja mootori maksimumpöörteni.

Uute rehvide ja piduriklotside sissesõitmine

- Velgede ja rehvide asendamine uutega >>> lk 312.
- Pidureid puudutav teave >>> lk 140.

🌸 Keskkonda puudutav märkus

Kui mootor sõidetakse hoolikalt sisse, siis mootori kasulik tööaeg pikeneb ja selle õli- kulu väheneb.

Nelikveosüsteem (4Drive)

Nelikveosüsteemiga mudelites kantakse mootorijõud üle kõigile neljale rattale.

Üldised juhised

Nelikveosüsteem jaotab veojõu ära kõigi nelja ratta vahel. Veejõu jaotust juhitakse vastavalt juhi sõidustiilile ja teeoludele automaatselt. Vt ka >>> lk 142.

Nelikveosüsteem on välja töötatud laitmatuks koostööks auto võimsa mootoriga. Selline kombinatsioon parandab auto suutlikkust ja tagab suurepärase juhitavuse nii tavalistel sõidu- teedel kui ka raskemates oludes, näiteks lumel ja jääl. Sellegipoolest (või just seetõttu) on väga tähtis järgida sõitmisel teatud ohutusnõudeid >>> ▲.

Talverehvid

Tänu nelikveole on teie auto veojõud juba tavarehvidega talvistes oludes väga hea. Sellest hoolimata soovime teil paigaldada oma auto kõigile neljale rattale talverehvid või aastaring- sed rehvid, kuna see parandab märgatavalt auto pidurdusvõimet.

Lumeketid

Teedel, kus lumekettide kasutamine on kohus- tuslik, kehtib see nõue ka nelikveolistel autode kohta >>> lk 317.

Rehvide vahetamine

Nelikveolistel autode kõik neli rehvi peavad olema täpselt sama veereümbmõõduga. Pa- lun vältige ka selliste rehvide kasutamist, mille turvisemustri sügavus ei ole sama >>> lk 312.

Kas teie auto on maastur?

Teie CUPRA sõiduauto ei ole maastur: maasti- kusõiduks on teie auto kliirens liiga väike. Väl- tige seetõttu sõitmist väga konarlikel teedel ja ebatasasel maastikul.

▲ TÄHELEPANU

- Kuigi teie autol on nelikvedu, kohandage oma sõidustiil ja -kiirus alati vastavaks valit- sevatele sõiduoludele. Suurem sõiduohutus, mida nelikveosüsteem pakub, ei tohi teid ah- vatleda liigseid riske võtma ega oma turvali- sust ohtu seadma. Vastasel juhul võib juhtuda õnnetus!
- Teie auto pidurdusvõime sõltub otseselt rehvide haardumisest. Seetõttu ei erine see mingil moel ilma nelikveota autodest. Seepä- rast ärge sõitke libedatel teedel liiga suure kiirusega, kuigi auto hea kiirendusvõime sel- lisel teekattel teid selleks ahvatleb. Nii võib juhtuda tõsine õnnetus!
- Märjal teel sõites tuleb meele pidada, et esirattad võivad liiga suure kiiruse korral “ve- siliu” tõttu teekatttega kontakti kaotada ja li- bisema hakata. Erinevalt esiveoga autodest ei hoiata juhti sel juhul mootori pöörlemiski- ruse järsk tõus. Sel põhjusel kohandage oma sõidukiirus alati vastavaks tee- ja sõiduolu- dele. Vastasel juhul võib juhtuda õnnetus!

Reisimine välismaal

See auto on valmistatud kindla riigi jaoks ja vastab selles riigis auto tootmise ajal kehtinud tüübikinnituse nõuetele.

Kui hakkate kasutama autot ajutiselt või lühi- kest aega välismaal, järgige palun vastavaid ju- hiseid.

Mõnes riigis kehtivad oma ohutuseeskirjad ja nõuded, millele see auto ei pruugi vastata. Enne välisriiki reisimist soovib CUPRA küsida mõnest meie margiesindusest teavet sihtriigis kehtivate õigusaktide ja erinõuete kohta.

Kui hakkate autot teises riigis müüma või ka- vatsete seda kasutada seal pikemat aega, jär- gige palun selles riigis kehtivate õigusaktide nõudeid.

Mõningatel juhtudel võib olla vajalik paigaldada või eemaldada hiljem teatud varustust ning lüü- tada välja teatud funktsioone. Samuti võib olla erisusi hooldustööde sisu ja tüübis. Seda võib ette tulla eriti juhul, kui autot kasutatakse pikka aega teises kliimatsöonis.

Kuna maailma eri paigus on kasutusel erine- vad sagedusalad, ei pruugi tehases paigaldatud info- ja meelelahutussüsteem teises riigis töö- tada.

Kui teie autol on bensiinimootor, kontrollige, kas kõigis teekonnale jäävates riikides on saada pliivaba bensiini. Viige end kurssi pliivaba kütust müüvate tanklate võrgustikega.

Kuna eri riikides on kasutusel erinevad tehnilised standardid, ei pruugi kõrgepingeaku laadimine teiste riikide laadimisjaamades olla võimalik või see on võimalik ainult sobiva laadimiskaabliga. Täiendava teabe saamiseks pöörduge ametliku CUPRA või SEATi esinduse poole.

ETTEVAATUST

- CUPRA ei ole vastutav auto mis tahes kahjustuste eest, mis on tekkinud puudulike hooldustööde või originaalvaruosade puudumise tõttu.
- CUPRA ei võta endale vastutust selle eest, kui auto ei vasta teistes riikides või kontinentidel kehtivatele õigusaktidele või vastab neile vaid osaliselt.

Mootori käivitamine ja seiskamine

Süüte sisse- ja väljalülitamine

Joonis 89 Käivituslülit

Mootor käivitatakse käivituslülitil vajutusega (nn vajuta ja sõida – Press & Drive). Selleks peab auto juurde kuuluv võti autos olema ning asuma esi- või tagaistmete piirkonnas või kesk-konsoolis.

Võtmevaba lukustus- ja käivitusüsteemiga autodes saab mootori käivitada ka siis, kui auto võti asub pagasiruumis.

Käivituslülitil START ENGINE STOP asub sõltuvalt mudeliversioonist keskkonsooli alaosas või multifunktsionaalsel roolil.

Juhiukse avamine **autost väljudes** aktiveerib elektroonilise roolisambaluku, kui süüde on eelnevalt välja lülitatud.

Süüte sisse- ja väljalülitamine

Kui soovite süüte mootorit käivitamata sisse lülitada, vajutage üks kord lühidalt käivituslülitit, **vajutamata** samal ajal piduri- või siduripedaali >>> lk 124.

Kui süsteem on süüte sisse- või väljalülitamiseks valmis, vilgub käivituslülitil olev kiri START ENGINE STOP südame tuksumisele sarnases rütmis¹⁾.

Süüte automaatne väljalülitamine

Kui juht väljub koos võtmega autost, kuid jätab süüte välja lülitamata, ei lülitu süüde automaatselt välja. Sel juhul lülitub süüde välja, kui vajutate lukustusnuppu auto võtmel või sensorpinda ükslingil. >>> lk 66

Süüte automaatne väljalülitamine start-stop-süsteemiga autos

Süüde lülitatakse automaatselt välja, kui mootor on pärast auto peatumist automaatselt seistud ja:

- juhi turvavöö on lahti,
- juht ei vajuta ühtegi pedaali,
- juhiuks avatakse.

¹⁾ Kehtib keskkonsoolis asuva käivituslülitiga mudelite puhul

Kui lähituled süüte automaatse väljalülitamise hetkel põlesid, jäävad ääretuled umbes 30 minutiks põlema (kui aku on piisavalt täis). Kui juht auto lukustab või lülitab tuled käsitsi välja, siis ääretuled kustuvad.

Mootori taaskäivitamise funktsioon

Kui autos ei tuvastata pärast mootori seiskamist auto juurde kuuluvat võtit, on teil ainult 5 sekundit aega, et mootor uuesti käivitada. Näidikuploki ekraanile ilmub ka asjakohane hoiatus.

Kui see aeg saab läbi, ei ole võimalik mootorit uuesti käivitada enne, kui auto juurde kuuluv võti on taas autos.

Funktsioon "My Beat"¹⁾

Mugavat kaugjuhtimist võimaldava võtmega mudelid on varustatud funktsiooniga "My Beat". See funktsioon annab käivituslülitil valgustuse abil lisateavet auto süütesüsteemi seisundi kohta.

Kui sisenete autosse, siis käivituslülitil >>> **joo-nis 89** valgustus vilgub, tõmmates sellega teie tähelepanu endale.

Süüte sisse- ja väljalülitamisel käivituslülitil valgustus vilgub.

Pärast süüte väljalülitamist kustub käivituslülitil valgustus mõne sekundi möödudes.

Kui mootor on käivitunud, jääb käivituslülitil valgustus pidevalt põlema, näidates sellega, et mootor töötab. Aeg alates hetkest, kui juht mootori käivituslülitil vajutusega käivitab, kuni hetkeni, mil käivituslülitil valgustus jääb vilkumise asemel püsivalt põlema, võib kõikuda ning sõltub mootoriversiooni spetsiifilistest näitajatest. Kui mootor käivituslülitiga seisatakse, hakkab lüliti valgustus uuesti vilkuma.

Start-Stop-süsteemiga autodes annab funktsioon "My Beat" veel täiendavat infot:

- Kui start-stop-süsteem seiskab automaatselt mootori, jääb käivituslülitil valgustus püsivalt põlema, näidates, et start-stop-süsteem töötab, kuigi mootor ei tööta.
- Kui start-stop-süsteem >>> lk 127 ei saa mootorit uuesti käivitada ja mootor tuleb seetõttu käivitada käsitsi, hakkab käivituslülitil vilkuma, et sellest märku anda.

TÄHELEPANU

Ärge vajutage süüte sisselülitamisel piduri või siduripedaali, vastasel juhul võib mootor kohe käivituda.

TÄHELEPANU

Auto võtmete hooletu või ettevaatamatu kasutamine võib põhjustada õnnetusi ja raskeid kehavigastusi.

- Ärge jätkke võtmeid autost väljudes kunagi autosse. Vastasel juhul võivad lapsed või voolitamata isikud auto lukustada, süüte sisse lülitada või mootori käivitada ning auto elektriseadmed tööle panna.

Märkus

- Lülitage süüde enne autost lahkumist alati välja ning järgige vajadusel ka näidikuploki ekraanil antavaid juhiseid.
- Kui auto seisab pikka aega paigal, nii et süüde on sees, kuid mootor seisab, võib auto aku tühjeneda ning võib juhtuda, et mootorit ei saa siis enam käivitada.
- Kui vajutate käivituslülitit **START ENGINE STOP** siis, kui mootor on automaatselt seisatud, lülilitub süüde välja ja käivituslülitil hakkab vilkuma¹⁾.
- Kui näidikuploki ekraanile ilmub teade: **"Start-Stop system deactivated: Start the engine manually"** (Start-stop-süsteem välja lülitatud: käivitage mootor käsitsi), hakkab käivituslülitil **START ENGINE STOP** vilkuma¹⁾.

¹⁾ Kehtib keskkonsoolis asuva käivituslülitiga mudelite puhul

Mootori käivitamine

• Automaatkäigukastiga mudelid: pange käigu-
kang asendisse **P** või **N** ning vajutage ja hoidke
piduripedaali kuni mootori käivitumiseni all.

• Vajutage käivituslüliti >>> **joonis 89**, vaju-
tamata samal ajal gaasipedaali. Mootori käivi-
tamiseks peab auto juurde kuuluv võti autos
olema. Pärast mootori käivitamist jääb käivitus-
lülit **START ENGINE STOP** valgustus püsivalt põlema,
näidates sellega, et mootor töötab¹⁾.

• Kohe, kui mootor käivitub, vabastage käivi-
tuslülit.

• Kui mootor ei käivitu, katkestage tegevus,
oodake umbes 1 minut ja proovige siis uuesti.
Vajaduse korral kasutage hädakäivitusmeetodit
>>> lk 126.

⚠ TÄHELEPANU

Ärge laske mootoril töötada kinnistes ruumi-
des, sest sellega kaasneb mürgistuse oht.

• Mootori heitgaasid sisaldavad süsinikok-
siidi (CO) – lõhnatu ja värvitu mürgist vin-
gugaasi, mille sissehingamine võib lõppeda
teadvusekaotuse või surmaga.

⚠ TÄHELEPANU

Ärge lahkuge kunagi töötava mootoriga au-
tost, eriti juhul, kui käik on sees. Auto võib ise
ootamatult liikuma hakata ning põhjustada
õnnetuse, millega kaasneb varaline kahju,
süttimine või rasked kehavigastused.

⚠ TÄHELEPANU

Ärge kasutage kunagi külmkäivituspihusteid.
Need võivad plahvatada või põhjustada moo-
tori pöörlemiskiiruse väga järsku suurene-
mist. See on väga ohtlik!

⚠ ETTEVAATUST

- Kui proovite käivitada mootorit otsekohe
pärast selle seiskamist, võib starter või moo-
tor kahjustuda.
- Kui mootor on külm, vältige kõrgeid
mootoripöördeid, täisgaasiga kiirendamist ja
mootori tugevat koormamist, sest see võib
mootorit kahjustada.

Keskkonda puudutav märkus

Ärge soojendage mootorit paigal seistes.
Alustage kohe võimalikult sujuvalt sõitmist.
See aitab mootoril kiiremini töötemperatuu-
rini soojeneda ning kahjulikke heitmeid vä-
hendada.

Märkus

Mootori käivitamisel lülitatakse suurema
võimsusega elektritarbijad ajutiselt välja.

• Pärast külma mootori käivitamist võib lü-
hijaliselt kosta valjemat mootorimüra. See
on normaalne, muretsemiseks pole põhjust.

Mootori seiskamine

• Peatage auto, nii et see seisaks liikumatult
paigal >>> **△**.

• Automaatkäigukastiga mudelid: Pange käigu-
kang asendisse **P**.

• Rakendage elektrooniline seisupidur.

• Vajutage lühidalt käivituslüliti >>> **joonis 89**.

Hädaseiskamine

Kui mootor pärast käivituslülitit lühikest vajutust
ei seisku, tuleb kasutada hädaseiskamismeeto-
dit:

• Vajutage käivituslüliti 3 sekundi jooksul kaks
korda järjest või vajutage seda üks kord pikalt
(kauem kui 1 sekund) .

¹⁾ Kehtib keskkonsoolis asuva käivituslülitiga mudelite puhul

⚠ TÄHELEPANU

Ärge seisake kunagi mootorit, kui auto veel liigub. Võite kaotada kontrolli auto üle ning põhjustada õnnetuse ja raskeid kehavigastusi.

- Kui süüde on välja lülitatud, siis turvapadjad ja turvavööde pingutid ei tööta.
- Kui mootor ei tööta, et tööta ka pidurivõimendi. Seetõttu peate sellisel juhul vajutama piduripedaali tugevamini kui tavaliselt.
- Ka roolivõimendi ei tööta, kui mootor ei tööta. Seega peate mittetöötava mootoriga auto roolimiseks kasutama rohkem jõudu.
- Kui süüde on välja lülitatud, võib roolisambalukku rooli lukustada ning seejärel pole võimalik enam autot roolida.

⚠ TÄHELEPANU

Võtke võti autost väljudes alati endaga kaasa. See on eriti tähtis juhul, kui autos on lapsed, sest autosse jäänud võtme abil võivad nad kogemata mootori käivitada või auto elektriseadmed (nt elektrilised aknatõstukid) tööle panna ning põhjustada raskeid kehavigastusi.

⚠ ETTEVAATUST

- Kui auto on peatunud ja start-stopp-süsteem lülitab mootori automaatselt välja, on süüde endiselt sisse lülitatud. Veenduge enne autost lahkumist, et süüde oleks välja lülitatud, vastasel juhul võib aku tühjeneda.
- Kui mootor on töötanud pikka aega järjest kõrgetel pööretel, võib see pärast seiskamist üle kuumeneda. Kahjustuste vältimiseks laske mootoril enne seiskamist veel umbes 2 minutit tühikäigul töötada.

ℹ Märkus

Jahutusventilaator võib pärast mootori seiskamist jätkata tööd veel umbes 10 minutit, kuigi süüde on välja lülitatud. Lisaks võib see mõne aja möödudes veel kord sisse lülituda, kui jahutusvedeliku temperatuur mootoriruumi jääksoojuse tõttu tõuseb või otsene päikesepaiste sooja mootoriruumi veel täiendavalt kuumutab.

Elektrooniline immobilisaator

Elektrooniline immobilisaator aitab vältida mootori käivitamist vale võtmega ja autoga sõitmist ilma teie loata.

Auto võtme sees on kiip, mis elektroonilise immobilisaatori automaatselt inaktiveerib, kui auto juurde kuuluv võti on autos.

Elektrooniline immobilisaator aktiveeritakse automaatselt, kui auto juurde kuuluvat võtit pole enam autos.

Seetõttu saab auto mootori käivitada ainult õigesti kodeeritud CUPRA originaalvõtmega. Sellist tüüpi võtme saab osta ametlikust CUPRA või SEATi müügiesindusest.

⚠ ETTEVAATUST

Auto laitmatu töö on tagatud ainult CUPRA originaalvõtmete kasutamisel.

Hädaikäivitus

Joonis 90 Roolisamba paremal küljel: kontaktpind hädaikäivituseks

Kui autos ei tuvastata auto juurde kuuluvat võtit, tuleb auto käivitamiseks kasutada hädaikäivitusmeetodit. Näidikuploki ekraanile ilmub asjakohane teade. Nii võib juhtuda näiteks siis, kui võtme patarei on peaaegu tühi. Sellisel juhul:

• Pange võti otsekohe pärast käivituslüliti vajutamist vastu roolisamba paremat külge >>> **joonis 90**, võtme sümbolile (Kessy logo) võimalikult lähedale.

• Süüde lülitub sisse ja mootor käivitub automaatselt.

Näidikuploki ekraanil autojuhile antavad juhised

Press the brake

• „Vajutage piduripedaali“: See teade ilmub automaatkäigukastiga auto ekraanile, kui juht proovib käivitada mootorit, vajutamata samal ajal piduripedaali.

Select N or P

• „Valige N või P“: See teade ilmub ekraanile, kui juht proovib mootorit käivitada või seisata, panemata automaatkäigukasti käigukangi eelnevalt asendisse **P** või **N**. Mootori saab käivitada või seisata ainult juhul, kui käigukang on asendis **P** või **N**.

Engage position P; the vehicle can move; doors can only be locked in position P.

• „Pange käigukang asendisse P; auto võib liikuda; uksed saab sulgeda üksnes asendis P“: See teade ilmub turvakaalutlustel hoiatussignaali saatel ekraanile, kui automaatkäigukasti

käigukang ei ole pärast süüte väljalülitamist asendis **P**. Pange käigukang asendisse **P**, vastasel juhul võib auto oma kohalt veerema hakata.

Gear change: Selector lever in the drive position!

• „Vahetage käiku: käigukang on sõiduasendis!“: See teade ilmub ekraanile, kui käigukang ei ole juhiukse avamisel asendis **P**. Lisaks kostab ka hoiatussignaali. Pange käigukang asendisse **P**, vastasel juhul võib auto vabalt veerema hakata.

Ignition is switched on

• „Süüde on sees“: See teade ilmub hoiatussignaali saatel ekraanile, kui süüde on sisse lülitatud ja juhiuks avatakse.

Start-stop-süsteem

Süsteemi kirjeldus ja kasutamine

Start-stop-süsteem aitab teil säästa kütust ja vähendada CO₂-heitmeid.

Kui start-stop-süsteem töötab, seiskab see automaatselt mootori, kui auto on peaaegu või täielikult peatunud. Süüdet sel ajal välja ei lülitata. Vajadusel käivitab süsteem mootori automaatselt uuesti.

Käivituslüliti **START ENGINE STOP** valgustus põleb samal ajal pidevalt edasi.¹⁾

Süüte sisselülitamisel lülitub start-stop-süsteem automaatselt sisse ja on tööks valmis.

Indikaatortuled

Start-stop-süsteem töötab, mootor on automaatselt seisatud.

Start-stop-süsteemi ei saa kasutada või see on välja lülitatud.

Mootori automaatne seiskamine ja käivitamine

Automaatkäigukastiga mudelid:

• Pidurdage, kuni auto on täielikult peatunud, ning jätkake piduripedaali vajutamist või lülitage sisse automaatse seisupiduri funktsioon (Auto Hold), et pidurid oleks pidevalt rakendatud. Mootor seiskub. Ekraanil süttib indikaator-tuli **A**. Mootor võib automaatselt seiskuda ka enne auto täielikku peatumist, sõltuvalt käigukastist kiirustel kuni u 7 km/h või 2 km/h.

• Kui vabastate piduripedaali, hakkab mootor uuesti tööle. Indikaator-tuli kustub. Automaatse seisupiduri (Auto Hold) kasutamisel ei käivitu mootor piduripedaali vabastamisel uuesti. Sel juhul käivitub mootor automaatselt siis, kui vajutate gaasipedaali.

¹⁾ Kehtib keskkonsoolis asuva käivituslüliti mudelite puhul

Start-stop-süsteemi tööks vajalikud eeltingimused

- Juhiuks peab olema suletud.
- Juhi turvavöö peab olema kinnitatud.
- Kapott peab olema suletud.
- Mootor peab olema töösoe.
- Sees ei tohi olla tagasikäik.
- Auto ei tohi asuda järsul kallakul.

Põhjused, miks mootor automaatselt ei seisku

Enne auto peatumist kontrollib süsteem, kas teatud tingimused on täidetud. Järgnevalt kirjeldatud olukordades ei seisku mootor automaatselt:

- Mootor ei ole start-stop-süsteemi tööks vajaliku temperatuuri veel saavutanud.
- Kliimaseade ei ole valitud temperatuuri salongis veel saavutanud.
- Temperatuur salongis on väga kõrge või väga madal.
- Esiklaasi soojendus on sisse lülitatud.
- Parkimisabisüsteem on sisse lülitatud.
- Aku pole piisavalt täis.
- Rool on peaaegu lõppasendisse välja keeratud või rooli just keeratakse.
- On oht, et akendele võib tekkida udu.
- Sisse on pandud tagasikäik.
- Auto asub eriti järsul kallakul.

Näidikuploki ekraanile ilmub sümbol ; lisaks ilmub juhi infosüsteemi näit .

Mootor käivitub ise uuesti

Kui mootor on automaatselt seisatud, võivad järgnevalt kirjeldatud asjaolud start-stop-süsteemi normaalse töö katkestada. Sel juhul käivitub mootor ise uuesti, ilma et juht selleks midagi teeks

- Salongi temperatuur erineb märgatavalt kliimaseadmega valitud temperatuurist.
- Esiklaasi soojendus on sisse lülitatud.
- Piduripedaali on vajutatud mitu korda järjest.
- Aku on liiga tühi.
- Auto voolutarve on väga suur.

Automaatkäigukasti puudutatav täiendav teave

Mootor seiskub automaatselt, kui käigukang on asendis **D**, **N** või **S** või käigukast on Tiptronic-režiimil. Kui käigukang on asendis **P**, ei käivitu mootor uuesti ka siis, kui vabastate piduripedaali.

Mootor käivitub sel juhul uuesti siis, kui vajutate gaasipedaali või panete käigukangi mõnda teise asendisse ja vabastate siis piduripedaali.

Kui käigukang pannakse pärast mootori automaatset seiskamist tagasikäigu asendisse **R**, käivitub mootor kohe uuesti.

Pange käigukang asendist **D** asendisse **P** ühe kiire liigutusega, et vältida mootori soovimatut käivitumist käigukangi liigutamisel läbi asendi **R**.

Täiendav teave isekohanduva kiirushoidikuga (ACC) mudelite kohta

Isekohanduva kiirushoidikuga (ACC) mudelites käivitub mootor teatud tingimustel automaatselt uuesti, kui radarandur tuvastab, et eesolev sõiduk on uuesti liikuma hakanud.

⚠ TÄHELEPANU

- Ärge seisake mootorit kunagi enne, kui auto on täielikult peatunud. Kui mootor ei tööta, pole ka pidurite ja rooli normaalne töö tagatud. Nii roolimiseks kui ka pidurdamiseks läheb sel juhul vaja rohkem jõudu. Võib juhtuda liiklusõnnetus, mille tagajärjeks on raskest kehavigastused.
- Kehavigastustest hoidumiseks kontrollige, et start-stop-süsteem oleks alati välja lülitatud, enne kui mootoriruumis mingeid töid alustate >>> lk 129.

⚠ ETTEVAATUST

Kui sõidate üleujutatud piirkonnas või sügavas vees, lülitage start-stop-süsteem alati välja >>> lk 121.

Märkus

- Automaatkäigukastiga mudelis saate ise otsustada, kas mootor seisatakse automaatselt või mitte, suurendades või vähendades jõudu, millega piduripedaali vajutate. Kui auto on korraldselt peatunud ja vajutate vaid kergelt piduripedaali, ei seiska start-stoppsüsteem mootorit – näiteks liikluse summas sageli peatudes ja sõitu alustades. Niipea, kui vajutate piduripedaali tugevalt, seiskab süsteem mootori.
- Kui auto seisab paigal, tuleb piduripedaali vajutamist jätkata, et auto ei saaks veerema hakata.
- Kui automaatkäigukasti käigukang paneakse tagasikäigu asendist R asendisse D, N või S, peab auto saavutama sõidukiiruseks vähemalt 10 km/h, et start-stoppsüsteem oleks taas töövalmis ja saaks mootori seiskata.

Start-stoppsüsteemi käsitsi sisse- ja väljalülitamine

Joonis 91 Keskkonsoolis: start-stoppsüsteemi lüliti

Kui te ei soovi süsteemi kasutada, saate selle käsitsi välja lülitada:

- Vajutage start-stoppsüsteemi sisse- või väljalülitamiseks lüliti . >>> **joonis 91**

Kui süsteem on välja lülitatud, põleb lülilil olev sümbol kollase tulega.

Märkus

Süsteem lülitub uuesti sisse iga kord, kui te ise mootori seiskate.

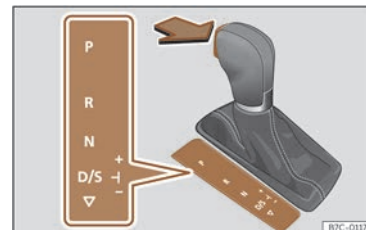
Otselülitusega automaatkäigukast DSG

Sissejuhatus

Teie auto on varustatud elektrooniliselt juhitava käsikäigukastiga. Mootori pöördemoment kantakse käigukastile üle kahe teineteisest sõltumatu siduri kaudu, mida kasutatakse traditsioonilise automaatkäigukasti hüdrotrofo asemel. Kaks sidurit võimaldavad autol kiirendada eriti sujuvalt, ilma et veojõud korraldselt katkeks.

Lisaks võimaldab **Tiptronic**-režiim vahetada käike ka *käsitsi* >>> lk 131, *Käikude vahetamine Tiptronic-režiimis*.

Käigukangi asendid

Joonis 92 Käigukangi lukustusnupp

Käigukangi asendit näitab selle juures süttiv täht. Kui käigukang on käsikäiguvahetuse asendis **M**, **D** või **S**, näidatakse kasutatavat käiku ka ekraanil.

P – parkimislukustus

Kui käigukang on selles asendis, on auto veorattad lukustatud. Käigukangi tohib panna asendisse **P** ainult siis, kui auto seisab paigal >>> .

Selleks, et käigukang asendisse **P** või asendist **P** mõnda teise asendisse panna, tuleb vajutada ja all hoida käigukangi lukustusnuppu, vajutades samal ajal ka piduripedaali.

R – tagasikäik

Tagasikäigu tohib sisse panna ainult siis, kui auto seisab paigal ja mootor töötab tühikäigul >>> .

Käigukangi panekuks asendisse **R** tuleb vajutada ja all hoida käigukangi lukustusnuppu, vajutades samal ajal ka piduripedaali. Kui süüde on sees ja käigukang on tagasikäigu asendis **R**, siis auto tagurdusteled põlevad.

N – neutraalasend ehk vabakäik

Selles asendis on käigukast vabakäigul.

Kui auto seisab paigal või liigub kiirusega alla 3 km/h, vajutage käigukangi liigutamiseks asendist **N** asendisse **D/S** piduripedaali >>> .

D/S – tavaline edasisõidu asend

Kui käigukang on asendis **D/S**, saab käigukasti kasutada kas normaalrežiimil (**D**) või sportrežiimil (**S**). Sportrežiimi **S** valimiseks tõmmake käigukangi tahapoole. Tõmmates kangi sama-moodi veel kord, valitakse uuesti normaalrežiim **D**. Valitud sõidurežiim on näha näidikuploki ekraanil.

Normaalrežiimil (D) valib käigukast automaatselt optimaalseima ülekandesuhte. See sõltub mootori koormusest, sõidukiirusest ja dünaamilisest juhtprogrammist (DCP).

Sportrežiim (S) tuleks valida sportliku sõidustiili harrastamiseks. Sellel režiimil kasutatakse mootori kogu võimsusvaru. Kiirendamisel on käiguvahetused selgemalt märgatavad kui muidu.

Teatud tingimustel (nt mägiteedel) on mõistlik vahetada käike käsitsi ise, lülitades käigukasti ümber Tiptronic-režiimile >>> lk 131. See võimaldab valida käike vastavalt teeoludele ise.

Käigukangi lukustus

Kui käigukang on asendis **P** või **N**, ei lase käigukangi lukustus käigukangi tahtmatult mõnda teise asendisse panna, et auto ei saaks kogemata liikuma hakata.

Kui süüde on sees, vajutage käigukangi lukustuse avamiseks piduripedaal alla. Hoides piduripedaali all, vajutage nüüd käigukangi lukustusnuppu noolega näidatud suunas >>> **joo- nis 92**.

Kui käigukang on asendis **P** või **N**, ilmub juhile meeldetuletuseks ekraanile teade:

When stationary, apply foot brake while selecting a gear (Kui auto seisab, vajutage käigu valimiseks piduripedaal alla)

Kui käigukang pannakse kiiresti asendist **N** läbi (nt asendist **R** asendisse **D**), siis käigukangi ei lukustata. Tänu sellele saab näiteks kinni jäänud auto lumest või porist “välja kiigutada”. Käigukang lukustatakse automaatselt, kui sõidukiirusel alla 5 km/h on käigukang asendis **N** kauem kui umbes üks sekund ja piduripedaali ei vajutata.

TÄHELEPANU

- Olge ettevaatlik, et te ei vajutaks kogemata gaasipedaali, kui auto on peatatud. Auto võib sel juhul kohe liikuma hakata (mõnikord isegi juhul, kui seisupidur on rakendatud) ja õnnetuse põhjustada.
- Ärge pange käigukangi asendisse **R** või **P** kunagi sõidu ajal. Vastasel juhul võib käigukast kahjustuda või juhtuda õnnetus.
- Kui mootor töötab ja soovite autot paigal hoida, tuleb piduripedaali sõltumata käigukangi asendist (v.a **P**) alati all hoida, kuna automaatkäigukasti puhul ei katke jõuülekanne täielikult ka tühikäigupöoretel.
- Kui auto seisab töötava mootoriga paigal, ärge vajutage käigukangi asendi muutmise ajal gaasipedaali. Vastasel juhul võib juhtuda õnnetus.

- Autojuhina ei tohi te mingil juhul autost lahkuda, kui auto mootor töötab ja käik on sees. Rakendage enne autost väljumist alati elektrooniline seisupidur ja lülitage parkimislukustus (P) sisse.

Märkus

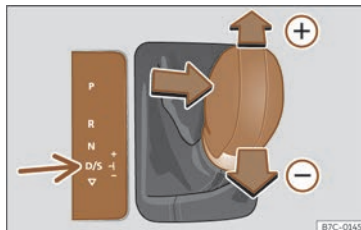
- Kui panete käigukangi sõidu ajal kogemata asendisse N, vabastage gaasipedaal ja oodake, kuni mootori kiirus on langenud tühi-käigupööreteni. Alles siis võite panna käigukangi uuesti asendisse D või S.
- Kui käigukang on asendis P ja elektrivarusus katkeb, ei ole võimalik käigukangi liigutada. Sellisel juhul saab käigukangi lukustusest avada käsitsi >>> lk 134.

Märkus

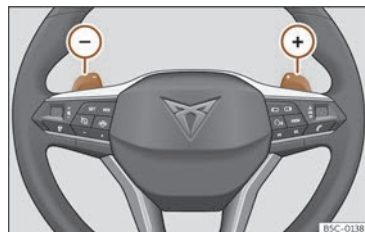
- Kui käigukang ei lukustu, on tegu rikkega. Auto soovimatu liikumise vältimiseks jõuülekanne katkestatakse. Et käigukang taas lukustuks, vajutage piduripedaal alla, pange käigukang asendisse P või N ning seejärel sõiduasendisse.
- Kui auto ei liigu ette- ega tahapoole hoolimata sellest, et käik on sees, tegutsege nii:
 - Kui auto ei liigu ettenähtud suunas, pole käigukangi asendile vastav käik ilmselt süsteemis korralikult sisse läinud. Vajutage piduripedaali ja pange käigukang uuesti soovitud asendisse.

- Kui auto ikka soovitud suunas ei liigu, on süsteemis tekkinud rike. Pöörduge abi saamiseks spetsialisti poole ja laske süsteem üle kontrollida.

Käikude vahetamine Tiptronic-režiimil

Joonis 93 Keskkonsool: käikude vahetamine Tiptronic-režiimil

Joonis 94 Rool: automaatkäigukasti käiguvalitsad

Tiptronic-režiim annab juhile võimaluse vahetada käike käsitsi ise.

Kui lülitate käigukasti Tiptronic-režiimile, jääb sisse hetkel kasutatav käik. Nii jääb see seniks, kuni süsteem liiklussituatsioonist tulenevalt automaatselt käiku vahetab.

Tiptronic-režiimi kasutamine käigukangiga

Käigukasti saab lülitada Tiptronic-režiimile nii sõidu ajal kui ka siis, kui auto seisab paigal.

- Pange esmalt käigukang asendisse **D/S** ning lükake siis paremale. Näidikuploki ekraanilt näete, kas käigukast on käsikäiguvahetuse ehk Tiptronic-režiimil (nt **M4**).
- Käikude üles- või allavahetamiseks lükake käigukangi nüüd ettepoole (+) või tõmmake tahapoole (-) >>> **joonis 93**.
- Kui soovite Tiptronic-režiimi kasutamise lõpetada, lükake käigukang tagasi vasakule.

Tiptronic-režiimi kasutamine roolil asuvate käiguvalitsatega

Roolil asuvaid käiguvalitsaid saab kasutada siis, kui käigukang on asendis **D/S** või **M** (Tiptronic).

- Käiguvahetuseks kõrgemale käigule vajutage käiguvalitsat >>> **joonis 94.**
- Käiguvahetuseks madalamale käigule vajutage käiguvalitsat .
- Kui soovite Tiptronic-režiimi kasutamise lõpetada, tõmmake parempoolset käiguvalitsat rooli poole ja hoidke umbes 1 sekund selles asendis või lükake käigukang tagasi vasakule.

Kui käiguvalitsaid mõnda aega ei kasutata ja käigukang ei ole Tiptronic-režiimi asendis, lülitub Tiptronic-režiim automaatselt välja.

ETTEVAATUST

- Kui juht ei vaheta käiku kiirendamisel ise kõrgemaks, toimub käiguvahetus kõrgemale käigule veidi enne lubatud maksimumpõõrete saavutamist automaatselt.
- Kui aga valite madalama käigu, ei vaheta süsteem käiku madalamaks enne, kui on kindlaks teinud, et mootor ei saavuta oma maksimumpõõrdeid.

Automaatkäigukastiga sõitmine

Edasisõidu ajal vahetab käigukast käike automaatselt.

Mootori saab käivitada ainult siis, kui käigukang on asendis **P** või **N**. Madalatel temperatuuridel (alla -10 °C) saab mootori käivitada ainult siis, kui käigukang on asendis **P**.

Kallakutest laskumine

Teatud tingimustel on mõistlik kasutada Tiptronic-režiimi, et vahetada käike vastavalt sõiduoludele käsitsi ise >>> .

Peatumine ja parkimine

Tasasel aluspinnal parkimiseks piisab sellest, kui panete käigukangi asendisse **P**. Kui pargite auto kallakule, rakendage kõigepealt seisupidur ning alles seejärel pange käigukang asendisse **P**. Nii on käigukangi asendist **P** lihtsam liigutada, kui taas sõitu alustate.

Kui avate juhiukse ja käigukang ei ole samal ajal asendis **P**, võib auto ise liikuma hakata. Näidikuploki ekraanile ilmub ka asjakohane hoiatus: ** Gear change: selector lever in the drive position!** (Vahetage käiku: käigukang on sõiduasendis!). Lisaks kostab ka hoiatussignaal.

Peatumine kallakul

Vajutage piduripedaal *alati* lõpuni alla, et auto ei saaks allapoole veereda, ning rakendage vajadusel ka elektrooniline seisupidur >>> .

Kui käigukang on sõiduasendis, **ärge** vajutage auto tahapoole veeremise vältimiseks gaasipedaali >>> .

Paigaltvõtt tõusul, kasutades automaatset seisupidurit (Auto Hold)

- Kui käigukang on sõiduasendis, eemaldage jalga piduripedaalilt ja vajutage õrnalt gaasipedaali.

Paigaltvõtt tõusul ilma automaatse seisupidurita (Auto Hold)

- Tõmmake elektroonilise seisupiduri lüliti.
- Kui käigukang on sõiduasendis, vajutage õrnalt gaasipedaali ja vajutage elektroonilise seisupiduri lüliti.

TÄHELEPANU

Järgige asjakohaseid ohutusnõudeid >>> *en Käigukangi asendid lk 130.*

- Ärge toetage jalga pidevalt piduripedaalile ning ärge vajutage piduripedaali liiga sageli või liiga pikalt, sest pidurid võivad niimoodi üle kuumeneda. See vähendab pidurdusjõudu, pikendab pidurdusteekonda ning võib põhjustada koguni pidurisüsteemi rikke.
- Kui teil on vaja kallakul peatuda, hoidke autot paigal piduripedaali vajutades või rakendage seisupidur.

ⓘ ETTEVAATUST

- Kui peatate auto ülesmäge kallakul, ärge proovige vältida auto tagasiveeremist gaasipedaali vajutusega, kui käigukang on sõiduasendis. Automaatkäigukast võib selle tulemusel üle kuumeneda ja kahjustuda.
- Ärge laske autol veereda, kui mootor ei tööta ja käigukang on asendis N. See kahjustab automaatkäigukasti, kuna sellisel juhul selle määrimine katkeb.
- Teatud sõidu- ja liiklusoludes võib käigukast üle kuumeneda ja kahjustuda! Kui hoiatustuli ⓘ süttib, peatage auto esimesel võimalusel ja oodake seni, kuni käigukast on jahtunud >>> lk 134.
- Kui käigukast töötab avariiprogrammil, viige auto asjatundlikusse autoteenindusse ja laske käigukast viivitamatult korda teha.

Maksimaalne kiirendus (nn kick-down)

Sundkäiguvahetus madalamale käigule (nn kick-down) tagab maksimaalse kiirenduse, kui käigukang on asendis **D** või **S** või Tiptronic-režiimi asendis.

Kui gaasipedaal vajutatakse põhja, vahetab automaatkäigukast käigu vastavalt sõidukiirusele ja mootoripööretele sobivale madalamale käigule. Nii kasutatakse ära auto maksimaalset kiirendust >>> ⓘ.

Käiguvahetus ühe võrra kõrgemale käigule toimub alles siis, kui mootoripöörded on kerkinud kasutatava käigu jaoks lubatud suurima kiiruseni.

⚠ TÄHELEPANU

Arvestage sellega, et veorattad võivad haarumise kaotada, kui maksimaalse kiirendusega sõidetakse libedal või märjal teel. Nii võib tekkida külglibisemise oht.

Stardiabi süsteem (Launch-control)

Stardiabi süsteem (Launch-control) tagab paigaltvõtuks maksimaalse kiirenduse.

Eeltingimus: Mootor peab olema töösoe ja rool peab olema otseks keeratud.

Stardiabi süsteemi kasutamiseks tuleb veojõu kontrollsüsteem (TCS) esmalt info- ja meelelahutussüsteemi menüü kaudu välja lülitada >>> lk 32. Indikaartuli ⓘ jääb püsivalt põlema või aeglaselt vilkuma – sõltuvalt sellest, kas auto varustusse kuulub juhi infosüsteem või mitte.

Juhi infosüsteemiga mudelites annab veojõu kontrollsüsteemi väljalülitamisest märku ESC-süsteemi indikaartuli, mis jääb püsivalt põlema, ning teade **Stability con-**

trol deactivated (Stabiilsuskontrolli süsteem välja lülitatud), mis ilmub ajutiselt näidikuploki ekraanile.

- Kui auto mootor töötab, lülitage kõigepealt veojõu kontrollsüsteem (TCS) välja >>> lk 144¹⁾.
- Vajutage piduripedaal vasaku jalaga alla ja hoidke vähemalt üks sekund all.
- Pange käigukang asendisse **S** või lülitage käigukast Tiptronic-režiimile või valige sõitmiseks sõiduprofiil **Sport** või **Cupra**.
- Vajutage gaasipedaal parema jalaga põhja (nagu sundkäiguvahetusel madalamale käigule). Mootoripöörded kerkivad ja stabiliseeruvad pöörlemiskiirusel umbes **3200 p/min**.
- Nüüd võtke vasak jalg piduripedaalilt ära. Auto alustab liikumist maksimaalse kiirendusega.

⚠ TÄHELEPANU

- Kohandage oma sõidustiil alati vastavaks hetke liiklusoludele.
- Kasutage stardiabi süsteemi ainult siis, kui tee- ja liiklusolud seda võimaldavad, ning veenduge, et teie sõidustiil ja hoogne kiirendamine ei häiriks ega ohustaks teisi liiklejaid.

¹⁾ Ilma juhi infosüsteemita mudelid: indikaartuli vilgub aeglaselt. Juhi infosüsteemiga mudelid: indikaartuli jääb püsivalt põlema.

- Kontrollige, et ESC-süsteem oleks sisse lülitatud. Kui nii TCS- kui ka ESC-süsteem on välja lülitatud, võivad rattad haardumise kaotada, auto võib libisema hakata ning võib tekkida avariiotlik olukord.
- Pärast paigaltvõttu tuleks ESC "Sport"-režiim välja lülitada, vajutades lühidalt lüliti .

Märkus

- Stardiabi süsteemi kasutamine võib põhjustada käigukastis tugevat temperatuuri tõusu. Sellisel juhul ei saa stardiabi süsteemi mõne minuti jooksul enam uuesti kasutada. Süsteemi saab uuesti kasutada pärast käigukasti piisavat jahtumist.
- Kiirendamine stardiabi süsteemi abil koormab tugevalt kõiki autoosi. See võib põhjustada osade kiiremat kulumist või purunemist.

Vabajooksu režiim

Vabajooksu režiim võimaldab teil läbida teatud teelõike gaasipedaali vajutamata, säästes sel moel kütust. Kasutage vabajooksu režiimi, et lasta auto piisava sõidukiiruse juures juba varakult vabalt veereb.

Vabajooksu režiimi aktiveerimine

Eeltingimused: käigukang on asendis **D**, teekalle on väiksem kui 12% ja auto kiirus jääb vahemikku 20–130 km/h.

- Võtke jalg sujuvalt gaasipedaalilt ära.

Näidikuploki ekraanile ilmub näit , kasutatava käigu ja hetke kütusekulu näidud kaovad ekraanilt ning asemele ilmub tekst **Inertia** (vabajooks).

Käigukast lahutatakse automaatselt ja auto hakkab vabalt veereb, ilma et mootoriga pidurdamine seda takistaks. Sel ajal, kui auto veereb, töötab mootor tühikäigupööratel.

Vabajooksu režiimi kasutamise katkestamine

- Vajutage piduri- või gaasipedaali.

Kui soovite vabajooksu režiimi uuesti kasutada, eemaldage lihtsalt jalg gaasipedaalilt.

Vabajooksu režiimi (= pikemad teelõigud väiksema energiakuluga) ja **mootoriga pidurdamise** (= lühemad teelõigud kütusevajaduseta) kombineeritud kasutamine aitab vähendada nii auto kütusekulu kui ka heitmekogust.

Kui auto varustusse kuulub sõiduprofiilide valikusüsteem (**Drive Profile**) >>> Ik 138, saab vabajooksu režiimi kasutada juhul, kui sõiduprofiiliks on valitud **Comfort** või **Individual**. Kui sõiduprofiili **Individual** puhul on mootori seadistuseks valitud **Eco**, aktiveeritakse vabajooksu režiim iga kord, kui selle eeltingimused on täidetud, sõltumata sellest, kui sujuvalt jalg gaasipedaalilt eemaldatakse.

⚠ TÄHELEPANU

- Kui vabajooksu režiim on aktiveeritud, arvestage sellega, et takistusele lähenedes ei vähene auto kiirus nagu tavaliselt ja võib tekkida avariiotlik olukord.
- Kui kasutate vabajooksu režiimi kallakust laskumisel, võib auto kiirus märgatavalt suureneda ning võib juhtuda liiklusõnnetust!
- Kui teie autol on ka teisi kasutajaid, juhtige ka nende tähelepanu vabajooksu režiimiga seotud ohtudele.

⚠ ETTEVAATUST

Teade Inertia (vabajooks) ilmub ainult hetke kütusekulu näidu asemele. Kasutatavat käiku vabajooksu režiimil enam ei näidata (nt D7 või E7 asemele ilmub D või E).

⚠ ETTEVAATUST

Kallakutel, mis on järsemad kui 15%, inaktiveeritakse vabajooksu režiim automaatselt.

Tekkinud probleemide lahendamine

Mootor ei käivitu.

Indikaatortuli põleb rohelise tulega.

Piduripedaal ei ole alla vajutatud, nt siis, kui proovite käigukangi ühest asendist teise lükata.

- Vajutage käigukangi liigutamiseks piduripe-daali.

Käigukangi lukustus

Indikaatortuli põleb roheline tulega.

Käigukangi lukustusnupp ei ole alla vajutatud. Auto ei saa edasi liikuda. Vajutage käigukangi lukustusnuppu.

Hoiatusteated näidikuploki ekraanil:

Sidur

Clutch overheated! Please stop!

- „Sidur üle kuumenenud, peatage auto!": Si-dur on üle kuumenenud ning võib kahjustuda. Peatage auto, jätke mootor tühikäigul tööle, pange käigukang asendisse **P** ja oodake seni, kuni käigukast on jahtunud. Kui hoiatustuli kus-tub ja teade kaob ekraanilt, sõitke asjatund-likusse autoteenindusse ja laske auto korda teha. Kui hoiatustuli ei kustu ja teade ei kao, ärge sõitu jätkake. Pöörduge abi saamiseks spetsialisti poole.

Häired käigukasti töös

Gearbox: Fault! Stop the ve-hicle and place the lever in the P

- „Käigukasti häire! Peatage auto ja pange käi-gukang asendisse **P**": Käigukastis on tekkinud häire. Peatage auto ohutus kohas ning ärge enam sõitu jätkake. Pöörduge abi saamiseks spetsialisti poole.

Gearbox: System fault! You may continue driving

- „Käigukast: süsteemis on häire! Võite sõitu jätkata": Pöörduge häire kõrvaldamiseks viivita-matult asjatundlikusse autoteenindusse.

Gearbox: System fault! You can continue driving with restrictions. Reverse gear disabled

- „Käigukast: süsteemis on häire! Sõidu jät-kamine piirangutega võimalik, tagasikäik ei tööta": Viige auto asjatundlikusse autoteenin-dusse ja laske seal korda teha.

Gearbox: System fault! You can continue driving in D until switch-ing off the engine

- „Käigukast: süsteemis on häire! Asendis D saate sõitu kuni mootori seiskamiseni jätkata": Parkige auto ohutus kohas. Pöörduge abi saa-miseks spetsialisti poole.

Gearbox: too hot. Adapt your driving accordingly

- „Käigukast üle kuumenenud, kohandage sõit sellele vastavaks": Jätkake sõitu mõõdukal kii-rusel. Kui hoiatustuli kustub, saate jätkata sõitu nagu tavaliselt.

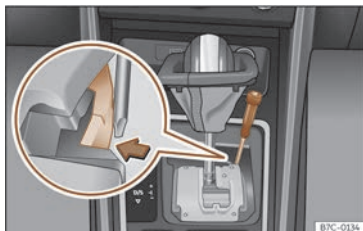
Gearbox: press the brake and engage a gear again

- „Käigukast: vajutage piduripedaali ja pange käigukang uuesti sõiduasendisse": Kui sellele eelnes käigukasti ülekuumenemise hoiatus, il-mub see teade ekraanile, kui käigukast on taas maha jahtunud.

Avariiprogramm

Kui näidikuploki ekraanile ilmuvad heledal taustal käigukangi kõikide asendite näidud, on süsteemis tekkinud häire ja automaatkäigukast töötab edasi avariiprogrammil. Autoga saab sõitu jätkata, kuid ainult väikestel kiirustel ja mitte kõikide käikudega. Võib juhtuda, et ta-gasikäiku ei saa enam kasutada.

Käigukangi lukustuse avamine avariiajavaga

Joonis 95 Käigukang: lukustuse avamine parkimisasendist avariiajavaga

Kui auto käivitamisel elektrivarustus katkeb (nt tühjenenud aku tõttu), jääb käigukang asendis **P** lukku. Selleks, et saaksite panna käigukangi auto liigutamiseks asendisse **N**, on kesk-konsoolis käigukangist paremal katte all spetsiaalne käigukangi lukustuse avariiajava. Käigukangi lukustuse avamine nõuab teatud tasemel praktilisi oskusi.

Käigukangi katte eemaldamine:

- Rakendage elektrooniline seisupidur >>> .
- Tõmmake käigukangi mansetti ettevaatlikult nurkadest ülespoole, kuni see on ümber käigukanginupu üles käänatud.

Käigukangi lukustuse avamine:

- Vajutage kollane hoob kruvikeeraja lapiku otsaga küljelt noolega näidatud suunas alla ja hoidke seda all >>> **joonis 95**.

- Vajutage käigukanginupul olevat lukustusnuppu ja pange käigukang asendisse **N**.
- Kui olete käigukangi lukustuse avariiajavaga avanud, pange käigukangi mansett oma kohale kesk-konsoolis tagasi.

 TÄHELEPANU

Ärge liigutage käigukangi asendist **P** mingil juhul enne, kui seisupidur on korralikult rakendatud. Kui arvate, et auto võib ikkagi liikuda, vajutage ka piduripedaal alla. Olukord on väga ohtlik! Auto võib ootamatult liikuma hakata ja põhjustada tõsiste kehavigastustega lõppeva õnnetuse.

Sõitmine kallakutel

Nõlvastardiabi (HHC)

Kui autoga sõidetakse kallakust üles või kasutatakse **Offroad**-režiimi ja käigukang on asendis **D/S**, lülitub auto peatumisel sisse nõlvastardiabi süsteem (HHC – Hill Hold Control).

Kui piduripedaal vabastatakse, hoiab see abisüsteem autot veel paar sekundit paigal, andes juhile aega gaasipedaali vajutamiseks ja sõidu jätkamiseks.

Laskumisabi

Sõites autoga alla piisavalt järsust kallakust, aktiveeritakse laskumisabi, kui käigukang on asendis **D/S** ja vajutatakse piduripedaali. Käigukast vahetab käigu sobivale madalamale käigule.

Laskumisabi püüab oma võimaluste piires säilitada sama kiirust, millega auto liikus piduripedaali vajutamise momendil. Vajadusel tuleb sõidukiirust siiski piduripedaali vajutusega korrigeerida.

Laskumisabi vahetab käike madalamaks ainult kuni kolmanda käiguni. Võib juhtuda, et väga järskul kallakutel peate minema üle **Tiptronic**-režiimile ning vahetama käigu ise käsitsi veel madalamaks. Valides 2. või 1. käigu, saate kasutada mootoriga pidurdamist ja vähendada pidurisüsteemi koormust.

Laskumisabi inaktiveeritakse kohe, kui kallak lõppeb või vajutate uuesti gaasipedaali.

Kiirushoidikuga >>> Ik 151 mudelites aktiveeritakse laskumisabi siis, kui juht määrab kindlaks püsikiiruse.

 TÄHELEPANU

Laskumisabi ei suuda ületada füüsikaseaduste piire. Seetõttu pole võimalik kiirust kõikides olukordades muutumatuna säilitada. Olge alati valmis ise pidurdama!

Mägipidur (HDC)

✓ Kehtib nelikveosüsteemiga 4Drive mudelite puhul

Mägipidur (HDC – Hill Descent Control) piirab auto sõidukiirust järskudel laskumistel, pidurdades automaatselt kõiki nelja ratast. Mägipidur töötab nii edasikäikude kui ka tagasikäigu kasutamisel. Kuna samal ajal on ka blokeerumismvastane pidurisüsteem (ABS) pidevalt töövalmis, hoiab see ära rataste blokeerumise.

Indikaatortuled

Põleb valge tulega.
Mägipidur töötab.

Põleb halli tulega.
Mägipidur ei tööta. Süsteem on küll sisse lülitatud, kuid hetkel ei tööta.

Kui laskumist alustatakse kiirusega alla 30 km/h, jääb mägi piduri poolt piiratud sõidukiirus vahemikku 2–30 km/h. Juht saab vastavalt vajadusele sõidukiirust selles vahemikus suurendada või vähendada, vajutades gaasi või piduripedaali. Sel hetkel katkestab mägi pidur töö ning vajaduse tekkides hakkab uuesti tööle.

Igal juhul on mägi piduri töötamise eelduseks see, et pinnasel oleks tagatud piisav haardumine. Sellest tulenevalt ei saa mägi pidur oma funktsiooni täita, kui näiteks teekate on laskumisel jääs või libe.

Mägipidur on töövalmis, kui näidikuploki ekraanil on näit .

Mägipidur hakkab automaatselt tööle, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- Auto mootor töötab.
- Sõiduprofiiliks on valitud **Offroad** (maastiku sõit) >>> Ik 139 ja auto sõidukiirus on väiksem kui 30 km/h (näidikuploki ekraanil on näit).
- Teekalle on laskumisel vähemalt 10%, kui sõidetakse edasikäiguga, ning vähemalt 9%, kui sõidetakse tagasikäiguga.
- Juht ei vajuta piduri- ega gaasipedaali.

Mägipidur lõpetab töö, kui juht vajutab piduri- või gaasipedaali või kui teekalle on väiksem kui 5%. Mägipiduri saab käsitsi välja lülitada, tehes info- ja meelelahutussüsteemi ekraanil valikud: > **HDC** (Auto > Mägipidur).

⚠ TÄHELEPANU

Olge alati valmis ise pidurdama. Vastasel juhul võib juhtuda raskete kehavigastustega lõppev õnnetus.

- Mägipidur on ainult üks abisüsteem, mis ei pruugi nõlvast laskudes igas olukorras piisavalt pidurdada.
- Auto kiirus võib hoolimata mägi pidurist ikkagi kasvada.

Roolisüsteem

Roolisüsteemi puudutav teave

Auto ärandamise raskendamiseks veenduge enne autost lahkumist, et rool oleks korralikult lukus.

Roolisüsteem

Elektromehaanilise roolivõimendiga autodes reguleeritakse roolivõimendi tööd automaatselt vastavalt auto sõidukiirusele, rooli pöördenurgale ja rataste suunale. Roolivõimendi töötab ainult siis, kui mootor töötab.

Kui roolivõimendi ei tööta või ei tööta korralikult, läheb rooli keeramiseks vaja märgatavalt rohkem jõudu kui tavaliselt.

Kiirustundlik progresseeruva ülekandega roolivõimendi

Sõltuvalt auto varustusest võib autol olla kiirustundlik progresseeruva ülekandega roolivõimendi.

Tänu sellele on linnaliikluses vaja parkimisel, manööverdamisel ja teravates pööretes keerata rooli tavapärastest vähem.

Maanteedel või kiirteedel tekitab aga kiirustundlik progresseeruva ülekandega roolivõimendi näiteks kurvides sportlikuma, vahetuma ja dünaamilisema sõidutunde.

Roolimise abisüsteem

Roolimise abisüsteem aitab autojuhti kriitilistes sõidusituatsioonides. See annab märku, millises suunas tuleks rooli auto stabiliseerimiseks ja libisemise vältimiseks keerata (nn vasturoolimine), liigutades kergelt rooli >>> ⚠.

⚠ TÄHELEPANU

Roolimise abisüsteem aitab autojuhti kriitilistes sõidusituatsioonides. Sellegipoolest on autojuht see, kes peab igas olukorras ise autot juhtima.

Tekkinud probleemide lahendamine

⚠ Roolisüsteemis on häire.

Hoiatustuli põleb punase tulega.

Tekkinud on rike ja roolivõimendi ei tööta.

- 🚗 **Peatuge kohe!** Pöörduge abi saamiseks spetsialisti poole.
- Ärge laske autot omaenda ratastel pukseerida.

⚠ Roolisüsteemis on häire.

Hoiatustuli põleb või vilgub kollase tulega.

Rool liigub raskemini või reageerib tundlikumalt kui tavaliselt.

Hoiatustuli süttib ja jääb põlema:

- Käivitage mootor uuesti ja sõitke veidi maad aeglase kiirusega. Kui hoiatustuli jääb ikka püsivalt põlema, pöörduge asjatundliku autoteeninduse poole.
- **VÕI:** 12 V aku on lahti ühendatud ja seejärel tagasi ühendatud. Sõitke autoga veidi maad aeglase kiirusega.

Hoiatustuli vilgub:

- Keerake rooli kergelt vasakule-paremale.
- Lülitage süüde välja ja uuesti sisse.
- Järgige näidikuploki ekraanile ilmuvaid hoiatusi ja juhiseid.
- Kui hoiatustuli vilgub edasi ka pärast süüte sisselülitamist, ärge sõitmist jätkake. Pöörduge abi saamiseks spetsialisti poole.

Sõiduprofiilid

Sissejuhatus

Kasutades erinevaid sõiduprofiile, saab juht kohandada auto süsteemide erinevad parameetrid vastavaks hetke sõidusituatsioonile, mugavale maanteeõidule või säästlikule sõidustiilile. Süsteemid, mille tööparameetreid saab muuta, on nt vedrustus, roolisüsteem, mootor ja kliimaseade.

Sõltuvalt auto varustusest saab valida erinevaid sõiduprofiile. Eri sõiduprofiilide mõju auto eri süsteemide tööle sõltub auto varustusest.

Mootor

Mootor reageerib sõltuvalt valitud sõiduprofiilist gaasipedaali vajutusele kas kiiremini või mõnevõrra aeglasemalt.

Samuti muudetakse käiguvahtuse ajastust, et käiguvahetus toimuks kõrgematel või madalamatel mootoripööretel.

Kui kasutatakse sõiduprofiili **Individual** ja mootori seadistuseks on valitud **ECO**, aktiveeritakse lisaks ka vabajooksu režiim, mis võimaldab sõites kütusekulu vähendada.

Dünaamiline veermiku kontrollisüsteem (DCC)

Dünaamiline veermiku kontrollisüsteem (DCC) muudab sõltuvalt valitud sõiduprofiilist sõidu ajal pidevalt vedrustussüsteemi seadeid ja jäikust vastavalt teekattele ja sõidusituatsioonile (läheldes kiirusest, kiirendusest ja rooli pöördenuurast). Kui DCC-süsteemis tekib häire, ilmub näidikuploki ekraanile teade **Fault: damping adjustment** (Häire: amortisaatorite reguleerimine).

Roolisüsteem

Vastavalt valitud profiilile muudetakse roolivõimendi töörežiimi, tagades sel moel igas olukorras vahetu ja täpse roolimise.

Kliimaseade

Climatronicon võib töötada **Eco**-režiimil, vähendades sel moel kütusekulu.

Isekohanduv kiirushoidik (ACC)

Isekohanduva kiirushoidiku (ACC) töö varieerub sõltuvalt valitud sõiduprofiilist ning kiirendamine ja pidurdamine muutub kas sportlikumaks või kütuse kokkuhoiu nimel aeglasemaks ja sujuvamaks.

Elektrooniline stabiilsuskontrolli süsteem (ESC)

Sõiduprofiilide **Offroad** ja **Snow** puhul kohandatakse ESC-süsteemi töö teekatte ja pinnase iseloomule vastavaks.

Avariiks valmistumise süsteem

Avariiks valmistumise süsteem kohaneb valitud sõiduprofiili seadistustega >>> lk 42.

Mägipidur (HDC)

Kui on valitud sõiduprofiil **Offroad**, võib sisse või välja lülitada ka mägipidur. Mägipidur piirab auto sõidukiirust järskulaskumistel, pidurdades automaatselt kõiki nelja ratast nii edasikäikude kui ka tagasikäigu kasutamisel.

Parkimisabisüsteemid

Sõiduprofiili **Offroad** puhul saate parkimisabisüsteemi välja lülitada, et vältida maastikusõidu ajal asjatuid hoiatusi.

Sõiduprofiili valimine

Joonis 96 Keskkonsoolis: pöördlüliti (Driving Experience-lüliti) sõiduprofiili valimiseks

Joonis 97 Multifunktsionaalsel roolil: sõiduprofiili valikulüliti

Juht saab soovitud sõiduprofiili valida siis, kui süüde on sisse lülitatud ning auto seisab paigal või liigub >>>

Sõiduprofiili valimine

- Keerake soovitud sõiduprofiili valimiseks sõiduprofiili valikulüliti (Driving Experience-lüliti) >>> **joonis 96**.

- **VÕI:** Vajutage sõiduprofiili muutmiseks lühidalt lüliti >>> **joonis 97** (vt noolt). Vajutades lüliti pikalt, saate valida otse sõiduprofiili **Cupra**.

Sõiduprofiili info kuvamine

- Kui soovite vaadata valitud sõiduprofiili kohta lisateavet, vajutage info- ja meelelahutussüsteemi ekraanil klahvi **Information** (Info).

TÄHELEPANU

Sõiduprofiilide vahetamine sõidu ajal võib teie tähelepanu liikelusel kõrvale juhtida ning võite teha avari.

- Sõitke alati võimalikult tähelepanelikult ja vastutustundlikult.

Sõiduprofiilide lühikirjeldus

Valitud sõiduprofiili sümbol on näha info- ja meelelahutussüsteemi ekraanil.

Pöördlüliti (Driving Experience-lüliti) näitab valitud profiili selle sümboli juures põlev punane indikaatorituli.

Sõiduprofiil	Kirjeldus
 Comfort	Teeb sõidu mugavamaks ja pingevabamaks, sobides näiteks maanteedel pikkade vahemaade läbimiseks.
 Sport	Teeb sõidu autoga väga dünaamiliseks, võimaldades harastada sportlikku sõidustiili.
 Cupra	Muudab auto iseloomu eriti sportlikuks ning laseb nautida auto maksimaalset sooritusvõimet.
 Individual	Võimaldab koostada oma isiklike seadistustega profiili. Seadistatavad funktsioonid sõltuvad auto varustusest.
 Offroad	Muudab auto parameetreid nii, et oleks tagatud optimaalseimad sõiduomadused maastikusõiduks.
 Snow	Kohandab auto käitumise sobivaks libedal teekattel sõitmiseks, tagades optimaalseima haardumise ja manöövervusvõime.

TÄHELEPANU

Kohandage oma sõidukiirus ja sõidustiil alati vastavaks nähtavusele, ilmale ja liiklusoludele.

Märkus

- Kui süüde välja ja uuesti sisse lülitatakse, hakkavad kõik süsteemid sõltumata valitud sõiduprofiilist taas tööle Comfort-režiimil. Kasutage seejärel soovitud sõiduprofiili valimiseks pöördlülitit (Driving Experience-lülitit) või CUPRA-lülitit multifunktsionaalsel roolil.
- Kohandage oma sõidukiirus ja sõidustiil alati vastavaks nähtavusele, ilmale ja liiklusoludele.

Pidurisüsteem

Pidureid puudutav teave

Esimese 200 kuni 300 km jooksul ei taga **uued piduriklotsid** veel maksimaalset pidurdusjõudu ning need tuleb kõigepealt korralikult “sisse sõita” >>> . **Piduriklotside sisse sõitmise perioodil on pidurdusteed pikem** kui siis, kui need on juba korralikult sisse sõidetud. Vältige sissesõitmise ajal äkkpidurdamist ja olukordi, milles tuleb rohkelt pidurdada (nt liiga väikese pikivahe tõttu).

Piduriklotside kulumine sõltub suuresti juhi sõidustiilist ja tingimustest, milles autoga sõidetakse. Kui autot kasutatakse sageli linnasõiduks ja lühikeste vahemaade läbimiseks või juhi

sõidustiil on väga sportlik, tuleb piduriklotside seisundit asjatundlikus autoteeninduses regulaarselt kontrollida.

Sõites **märgade piduritega**, nt tugeva vihmajärgu ajal või pärast sügavate lompide läbimist või autopesu, võib pidurdusvõime halveneda, kuna pidurikettad on märjaks saanud või talvel koguni jääga kattunud. Juht peab olema valmis tugevamini pidurdama.

Kui **piduriketastele ja -klotsidele on kogunenud soolakiht**, siis pidurite efektiivsus langeb ja pidurdusteed pikeneb. Kui autoga sõidetakse soolatatud teedel pidureid pikka aega kasutamata, tuleb kogunenud soolakiht eemaldada, vajutades mitu korda õrnalt piduripedaali >>> .

Kui autot pikka aega ei kasutata või sellega läbitakse ainult lühikesi vahemaid, võib piduriketastele tekkida **rooste** ning piduriklotsidele koguneda **mustusekiht**. Kui piduritele on moodustunud roostekiht, on soovitatav kettad ja klotsid ära puhastada, pidurdades suhteliselt suure sõidukiiruse juures tugevalt mitu korda järjest. Veenduge, et te ei ohustaks ühtegi kaasliiklejat ega teisi sõidukeid >>> .

⚠ TÄHELEPANU

Sõitmine kulunud piduriklotside või halvas töökorras pidurisüsteemiga võib põhjustada liiklusõnnetusi ja tõsiseid kehavigastusi.

- Kui teil on kahtlus, et piduriklotsid on kulunud või pidurisüsteem pole töökorras, laske piduriklotsid viivitamatult asjatundlikus autoteeninduses üle kontrollida ja vajadusel uutega asendada.

⚠ TÄHELEPANU

Uute piduriklotside pidurdusvõime ei ole veel optimaalne.

- Esimese 300 km jooksul ei taga uued piduriklotsid veel maksimaalset pidurdusjõudu ning need tuleb kõigepealt korralikult "sisse sõita". Seda mõnevõrra väiksemat pidurdusjõudu saate kompenseerida piduripedaali tugevama vajutamisega.
- Kui piduriklotsid on veel uued, sõitke eriti ettevaatlikult, et vähendada juhitavuse kaotamise, liiklusõnnetuste ja tõsiste kehavigastuste ohtu.
- Piduriketaste ja -klotside puhastamiseks võite tugevalt pidurdada ainult juhul, kui liiklusolud seda võimaldavad. Ärge seadke ohtu kaasiliklejaid teistes sõidukites. Õnnetuse oht!
- Ärge sõitke uute piduriklotside sissesõitmise perioodil liiga lähedal teistele sõidukitele ega tekitage ise olukordi, milles tuleb tugevalt pidurdada.

⚠ TÄHELEPANU

Kui pidurid üle kuumenevad, siis nende efektiivsus langeb ja pidurdusteed pikeneb.

- Laskumistel kasvab pidurite töökoormus märgatavalt ja need võivad kiiresti üle kuumeneda.
- Enne pikki järske laskumisi vähendage sõidukiirust ning vahetage käik madalamaks. Sellisel juhul saate kasutada nn mootoriga pidurdamist ning vähendada pidurite töökoormust.
- Kui soovite paigaldada oma autole osatürgarselt esispoileri, täiendavaid disainielemente või muud lisavarustust, hoolitsege selle eest, et need ei kataks kinni pidurite ümber asuvaid õhuavasid. Vastasel juhul võib pidurisüsteem üle kuumeneda. Palun lugege läbi ka pidurivedelikku puudutav teave >>> lk 299.

⚠ TÄHELEPANU

Märgadel ning jää- või soolakihi kaetud piduritel kulub pidurdamiseks rohkem aega ning pidurdusteed pikeneb.

- Kontrollige ettevaatlikult, kuidas pidurid töötavad.
- Kui vaatate pidurid alati ära ja puhastage need jää- või soolakihi, vajutades mitu korda piduripedaali, kui nähtavus, ilmaolud, teekatte seisund ja liiklusihtuatsioon seda võimaldavad.

⚠ TÄHELEPANU

Kui pidurdusmanööver toimub automaatselt, võib ka piduripedaal automaatselt allapoole liikuda. Ärge pange oma jalga kunagi piduripedaali alla. Kehavigastuste oht!

⚠ TÄHELEPANU

Hoolitsege selle eest, et auto pärast mootori seiskamist vabakäigul liikuma ei hakkaks. Pidurdusteed on tavapäraselt palju pikem, kui pidurivõimendi ei tööta.

i Märkus

Ärge "libistage" kunagi pidureid, toetades oma jalga pidevalt piduripedaalile, kui pidurdada pole tegelikult vaja. See võib põhjustada pidurite ülekuumenemist ning seeläbi kiiremat kulumist ja pidurdusteede pikenedamist. Palun lugege läbi ja järgige ka pidurivedelikku puudutavaid tähtsaid märkuseid >>> lk 299.

i Märkus

Kontrollige regulaarselt piduriklotside pakust – tehke seda visuaalselt, vaadates neid läbi velgedes olevate avade või auto alt. Kui vaja, tuleb põhjalikumaks kontrolliks rattad auto alt eemaldada. CUPRA soovib selleks pöörduda ametliku CUPRA või SEATi teeninduse poole.

Tekkinud probleemide lahendamine

Pidurisüsteemis on häire.

Hoiatustuli põleb punase tulega. Lisaks võib ekraanile ilmuda ka asjakohane teade.

Peatuge kohe!

- Teavitage probleemi asjatundlikku autoteenindust ja laske pidurisüsteem üle kontrollida.

Piduriklotsid on kulunud.

Indikaatorituli põleb kollase tulega.

Eesmised piduriklotsid on kulunud.

- Pöörduge kohe asjatundliku autoteeninduse poole.
- Laske **kõik** piduriklotsid üle kontrollida ja vajadusel uutega asendada.

Pidurdamist toetavad süsteemid

Ülevaade pidurdamist toetavatest süsteemidest

Pidurdamist toetavad süsteemid võivad aidata autojuhti kriitilistes sõidusituatsioonides ja ootamatul pidurdamisel. Ohutu sõidu eest vastutab siiski alati autojuht >>> .

Kui pidurdamist toetavad süsteemid on pidurite töösse sekkunud, võib piduripedaal liikuda või tekitada ebatavalist häält. Hoolimata sellest jätkake ise vajaliku jõuga pidurdamist ja hoidke autot õigel trajektooriga.

Sõltuvalt varustusest saab ESC- ja TCS-süsteemi seadistusi autos muuta.

- ESC-, ABS- ja TCS-süsteem saavad korralikult töötada vaid juhul, kui kõigil neljal rattal on täpselt ühesugused sellele autole ette nähtud rehvid >>> .

- Kui ABS-süsteemis tekib häire, võivad töötamast lakata ka ESC- ja TCS-süsteem ning elektrooniline diferentsiaalilukk.

Elektrooniline stabiilsuskontrolli süsteem (ESC)

Elektrooniline stabiilsuskontrolli süsteem (ESC – Electronic Stability Control) aitab teatud sõidusituatsioonides vähendada libisemisohtu ning parandada auto sõidustabiilsust >>> .

Veojõu kontrollisüsteem (TCS)

Kui mõni auto ratastest haardumise kaotab, vähendab veejõu kontrollisüsteem (TCS – Traction Control System) selle ratta veejõudu ning kohandab ratta veejõu teekatke seisundile vastavaks. TCS-süsteem lihtsustab paigaltvõttu, kiirendamist ja järskul tel tõesudel sõitmist >>> .

Elektrooniline pidurdusjõu jaotussüsteem (EBD)

Elektrooniline pidurdusjõu jaotussüsteem (EBD – Electronic Brake-Force Distribution) reguleerib pidurdusjõu jaotumist esi- ja tagatelje vahel. Sellega välditakse liiga tugevat tagarataste pidurdamist ning tänu sellele säilitab auto pidurdamise ajal stabiilsuse ega hakka libisema.

Blokeerumisvastane pidurisüsteem (ABS)

Blokeerumisvastane pidurisüsteem (ABS – Anti-lock Brake System) ei lase auto ratastel pidurdamise ajal blokeeruda, lõpetades töö alles veidi enne auto täielikku peatumist. Nii aitab ABS-süsteem juhil kontrolli roolimise ja auto üle säilitada >>> .

Hädapidurivõimendi (BAS)

Hädapidurivõimendi (BAS – Brake Assist System) aitab lühendada auto pidurdusteed. Kui juht vajutab hädalo ukorras kiiresti piduripedaali, suurendab hädapidurivõimendi juhi poolt avaldatavat survet.

Elektrooniline diferentsiaalilukk (EDL ja XDS)

Elektrooniline diferentsiaalilukk EDL pidurdab automaatselt rattaid, mis on haardumise kaotanud, ning kannab mootorijõu üle teistele veoratastele.

Elektrooniline diferentsiaalilukk XDS parandab haardumist, rakendades pidurid tööle, et autot oma sõidurajal hoida.

Kokkupõrkejärgne pidurdussüsteem

Kokkupõrkejärgne pidurdussüsteem rakendab pidurid automaatselt tööle, kui turvapatjade juhtmoodul on liiklusõnnetuse korral kokkupõrke tuvastanud.

Automaatse pidurdamise eeltingimus:

- Juht ei vajuta samal ajal kiirenduspedaali.

Järelhaagise stabiliseerimisabi

Järelhaagise vedamisel kipub haagis või terve autorong sõidu ajal tihti peale pendeldades sõiduraja ühest servast teise vänderdama. Kui selline pendeldav liikumine kandub haagiselt üle ka autole ja ESC-süsteem selle tuvastab, pidurdab see süsteemi võimete piires automaatselt vedava auto rattaid, aeglustades liikumist ja vähendades haagise pendeldamist. Järelhaagise stabiliseerimisabi ei ole saadaval kõikides riikides >>> lk 271.

⚠ TÄHELEPANU

Pidurdamist toetavate süsteemide intelligentne tehnoloogia ei suuda ületada füüsi- ja kaseaduste piire ning töötab ainult nende süsteemide ehitusest tulenevates piirides. Suure kiirusega sõit jäistel, libedatel või märgadel teedel võib põhjustada kontrolli kaotamise auto üle ning raskete kehavigastustega lõppeva avarii.

- Kohandage oma sõidukiirus ja sõidustiil alati vastavaks nähtavusele, ilmale ning tee- ja liiklusaludele. Ärge võtke kunagi mingeid riske, mis võiksid sõiduohutust vähendada.
- Pidurdamist toetavad süsteemid ei suuda õnnetusi ära hoida, kui te ei hoiate teiste sõidukite piisavat pikivahet.
- Kasutage alati sobivaid rehve. Sõidustabiilis sõltub otseselt rehvide haardumisest.

⚠ TÄHELEPANU

ESC-süsteemi efektiivsus võib märgatavalt väheneda, kui auto sõidudünaamikat mõjutavad osi või süsteeme ei ole korralikult hooldatud või need ei tööta, nagu peaks. Seda võib ette tulla eriti juhul, kui on muudetud auto vedrustust või autole on paigaldatud kombinatsioon velgedest ja rehvidest, mis pole sellele auto jaoks ette nähtud.

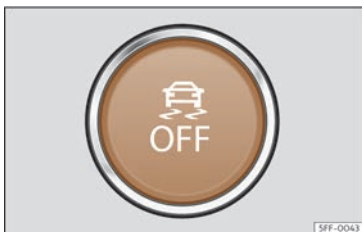
- Vajadusel laske mis tahes ümberehitusi ja muudatusi autole teha üksnes usaldusväärses ja asjatundlikus autoteeninduses.
- Kasutage alati sobivaid rehve. Sõidustabiilis sõltub otseselt rehvide haardumisest.

⚠ TÄHELEPANU

Kui sõidetakse ilma pidurivõimendita või pidurivõimendiga, mis normaalselt ei tööta, võib pidurdustee pikkus märkimisväärselt pikeneda. See võib põhjustada avarii ja rasked kehavigastusi.

- Kui pidurivõimendi ei tööta, peab juht vajutama piduripedaali tugevamini, kuna ilma pidurivõimendita on auto pidurdustee pikkus tunduvalt pikem.

ESC- ja TCS-süsteemi sisse- ja väljalülitamine

Joonis 98 Keskkonsooli alumises osas:
ESC-süsteemi sisse- ja väljalülituslüliti

Elektrooniline stabiilsuskontrolli süsteem (ESC) lülitatakse mootori käivitamisel automaatselt sisse ning see töötab ainult siis, kui mootor töötab. ESC-süsteemiga koos töötavad ka ABS- ja TCS-süsteem ning elektrooniline diferentsiaalilukkk (EDL).

Veojõu kontrollisüsteem (TCS) tuleks välja lülitada ainult juhul, kui piisavat veojõudu ei õnnestu saavutada.

Sõltuvalt auto varustusest ja mudeliversioonist saab kas välja lülitada ainult TCS-süsteemi või lülitada ESC-süsteemi ümber "sportrežiimile".

ESC-süsteemi lülitamine "sportrežiimile"

- Sportrežiimil saab ESC-süsteemi sisse ja välja lülitada, vajutades lühidalt lüliti keskkonsoolis >>> **joonis 98**.

- **VÕI:** Tehke info- ja meelelahutussüsteemis järgmised valikud: > **Assistants (Juhiabisüsteemid)** > **ESC menu (ESC menüü)** >>> lk 32.

Kui ESC-süsteem on lülitatud "sportrežiimile", sekkub see auto töösse liikumise stabiliseerimiseks vähem. Ka veojõu kontrollisüsteemi (TCS) töö on piiratud. Nelikveolistel mudelitel lülitub TCS-süsteem täielikult välja. Näidikuplokis süttib indikaatorlüliti .

ESC-süsteemi sisse- ja väljalülitamine

- Vajutage ESC-süsteemi sisse- ja väljalülitamiseks lühidalt lüliti keskkonsoolis >>> **joonis 98**.

- **VÕI:** Tehke info- ja meelelahutussüsteemis järgmised valikud: > **Assistants (Juhiabisüsteemid)** > **ESC menu (ESC menüü)** >>> lk 32.

Kui ESC-süsteem on välja lülitatud, süttib näidikuplokis indikaatorlüliti .

ESC-süsteemi töö sõiduprofiili "Offroad" kasutamisel

Valige sõitmiseks sõiduprofiil „Offroad“ >>> lk 139. TCS-süsteem, ABS-süsteem ning elektrooniline diferentsiaalilukkk (EDL) kohandavad oma töö ebatasasele pinnale vastavaks.

Sõiduprofiil „Offroad“, mis võimaldab teatud määral rataste tühipöörlemist, tasuks sisse lülitada järgnevalt kirjeldatud äärmuslikes olukordades:

- Kui kinni jäänud autot proovitakse pinnast "välja kiigutada".
- Kui sõidetakse sügavas lumes või pehmel pinnasel.
- Kui sõidetakse väga ebatasasel maastikul, kus auto raskus kandub kiiresti ja ebaühtlaselt ühelt rattalt teisele.
- Kui laskutakse järskudel tõlvadelt ja pidurdatakse kõvakatteta pinnasel.

Teie sõiduohutuse tagamiseks soovime sõiduprofiili „Offroad“ alati välja lülitada, kui selle kasutamine pole just vältimatult vajalik.

Sõiduprofiili „Offroad“ väljalülitamiseks valige lihtsalt mõni teine profiil.

ESC-süsteemi töö sõiduprofiili "Snow" kasutamisel

Valige sõitmiseks sõiduprofiil „Snow“ >>> lk 139. Veojõu kontrollisüsteem (TCS) kohandab oma töö lumiste teede haardumisele vastavaks.

Sõiduprofiili „Snow“ väljalülitamiseks valige lihtsalt mõni teine profiil.

TÄHELEPANU

ESC-süsteemi võib sportrežiimile lülitada ainult juhul, kui liiklusolud ja juhi oskused seda lubavad. Külglisemiseme oht!

- Kui ESC-süsteem on sportrežiimil, piiratakse stabiliseerimisfunktsiooni tööd või see lülitatakse täielikult välja (sõltuvalt mudeliversioonist), et autoga saaks sportlikumalt sõita. Auto võib libisema hakata!
- Kui ESC-süsteem on välja lülitatud, siis auto stabiliseerimisfunktsioon ei tööta.

TÄHELEPANU

Sõiduprofiili „Offroad“ võib sisse lülitada ja TCS-süsteemi välja lülitada ainult juhul, kui juhi oskused ja liiklusolud seda lubavad. Auto võib libisema hakata!

- Kui on valitud sõiduprofiil „Offroad“, on stabiliseerimisfunktsiooni töö piiratud. Ratad võivad kohal ringi käima hakata ja auto võib külglisemisemisse sattuda – eriti juhul, kui tee on väga sile ja libe.

Märkus

Kui ESC-süsteem on välja lülitatud või lülitatud „sportrežiimile“, lülitatakse kiirushoidik välja.

Märkus

Kui ESC-süsteem on välja lülitatud (ESC OFF), hakkab see pidurdamisel juhi aitamiseks siiski ajutiselt tööle ning lülitub pärast piduripedaali vabastamist tagasi passiivsesse olekusse (sõltuvalt mudeliversioonist).

Tekkinud probleemide lahendamine

 ABS-süsteem ei tööta või ei tööta korralikult.

Hoiatustuli põleb kollase tulega.

- Pöörduge asjatundliku autoteeninduse poole. Auto pidurid töötavad ikka edasi, ent ilma ABS-süsteemita.

 ESC- või TCS-süsteem on tööle rakendunud.

Hoiatustuli vilgub kollase tulega.

 ESC-süsteemis on häire.

Hoiatustuli põleb kollase tulega. ESC-süsteem on välja lülitatud.

Tekkinud on häire või mõni süsteemi osa on kahjustunud.

- Lülitage süüde välja ja uuesti sisse.
- Võimalusel sõitke veidi maad kiirusega 15–20 km/h.
- Kui hoiatustuli põleb ikka edasi, pöörduge abi saamiseks asjatundliku autoteeninduse poole.

Pidurdamist toetavad süsteemid tekitavad müra.

Kui mõni eelkirjeldatud pidurdamist toetavatest süsteemidest tööle rakendub, võite kuulda müra.

TÄHELEPANU

- Süüte sisselülitamisel kontrollitakse auto maatselt pidurisüsteemi ja erinevate pidurdamist toetavate süsteemide seisundit. Näidikuplokis süttivad lühidalt vastavad hoiatus- ja indikaatorituled ning kustuvad siis kohe uuesti. Kui mõni hoiatus- või indikaatorituli jääb põlema, annab see märku tekkinud häirest. Pöörduge sel juhul kohe asjatundliku autoteeninduse poole.

- Kui pidurisüsteemi hoiatustuli ja ABS-süsteemi hoiatustuli süttivad samaaegselt, ei pruugi ABS-süsteem normaalselt töötada ning auto tagarattad võivad pidurdamisel suhteliselt ruttu blokeeruda. Selle tagajärjel võib auto kaotada juhitavuse! Kui võimalik, vähendage kiirust ning sõitke aeglaselt ja ettevaatlikult lähimasse asjatundlikusse au-

toteenindusse ning laske pidurisüsteem üle kontrollida. Vältige teel autoteenindusse tu-
gevat pidurdamist ja äkilisi manöövreid.

- Kui hoiatustuli ei kustu või süttib sõidu ajal, annab see märku, et ABS-süsteem ei tööta korralikult. Auto saab peatada ainult tavalise pidurdamisega (ilma ABS-süsteemi abita). Sellisel juhul ei saa ABS-süsteem teid pidurdamisel aidata. Viige auto esimesel võimalusel asjatundlikusse autoteenindusse.